

A 3M MINNESOTA MINING AND MANUFACTURING COMPANY REPROGRÁFIAI KIÁLLITÁSA BUDAPESTEN

Tótkés László

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára

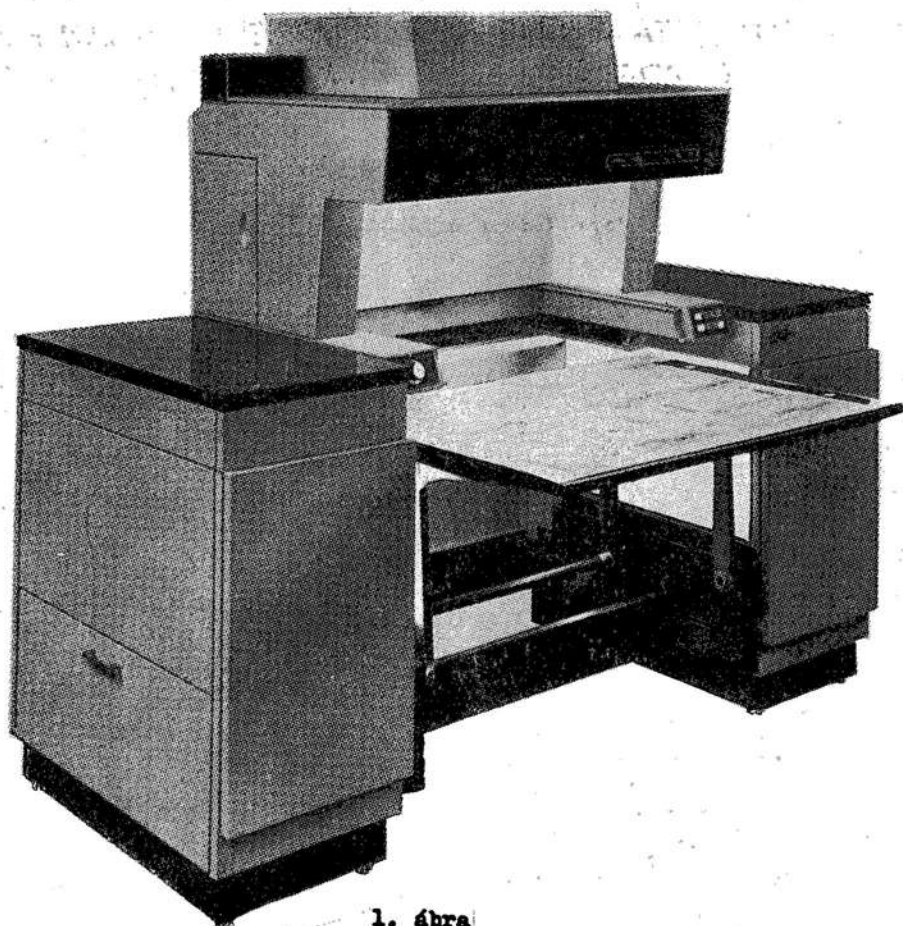
A 3M Minnesota Mining and Manufacturing Company 1968.szeptember 23-28-ig a KGM Műszaki Tudományos Tájékoztató Intézet szervezésében a Technika Házában kiállítást rendezett. Az évente sok millió dolláros forgalmat lebonyolító, számos terméket gyártó 3M Company reprográfiai gyártmányai közül csak néhányat állított ki, de ez a néhány készülék - mint összefüggő gépsor - az utóbbi évek egyik legkorszerűbb mikrofilmes dokumentációs rendszerét szemléltette. A 3M mikrofilmező rendszer lényege a műszaki rajzok és dokumentumok mikrofilmfelvételének előállításra ablakos kártyába montírozott filmre, s a felvételek többszörözése és visszanyagítása gyorsmásoló eljárással. Az ilyen ún. "aktív" mikrofilmes rendszerek a műszaki dokumentációban a következő lehetőségeik miatt előnyösek:

1. miniatürizálás; jelentős megtakarítás érhető el a dokumentumok tárolása, szállítása és hozzáférhetősége terén;
2. a méretek szabványosítása. A különféle méretű eredeti dokumentumok egy rendszeren belül közös méretre hozhatók;
3. olcsó többszörözési lehetőség. A felvételek gyors eljárással másolhatók és nagyíthatók;
4. gyors visszakeresési lehetőség. A felvételek válogatása gépesíthető.

A 3M típusu mikrofilmező rendszer középpontjában a Filmsort típusu ablakos kártya áll. A korábban ismert Filmsort-kártyák előállítása több lépésből tevődött össze:

- a/ a felvétel elkészítése filmtekercsre;
- b/ a filmtekercs előhívása;
- c/ a kidolgozott filmtekercs felvágása és ablakos kártyára illesztése.

A 3M FILMSORT 2000 felvevő-kidolgozó gép /1.ábra/újszerűsége ezzel szemben abban áll, hogy ezeket a műveleteket egyetlen gépben

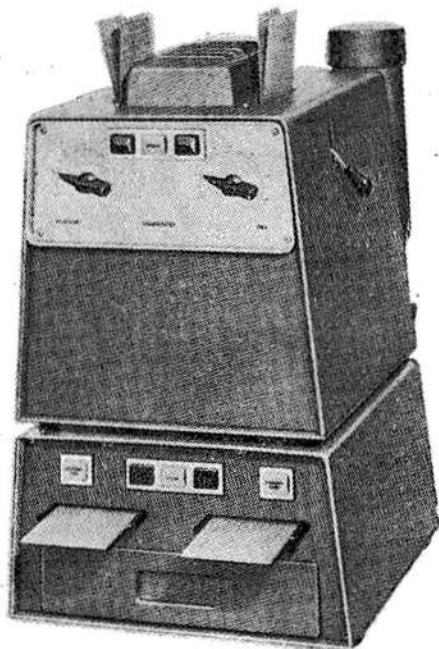
1. ábra

FILMSORT 2000 felvevő-kidolgozó gép

egyesítve, automatikusan, igen rövid idő alatt, sötétkamra nélkül végzi el: egy Filmsort-kártya előállításának ideje 45 mp. Ez a gép a felvételeket nem tekercsfilmre, hanem előzetesen kártyára illesztett, gyorsan kidolgozható 35 mm-es filmdarabokra készíti el. Egyszerre 500 db kártyára illesztett felvétel tölthető be. A kidolgozó-vegyszerek zárt patronban helyezhetők a gépbe. A nyersanyag vagy a vegyszerek kifogyására jelzőlámpa figyelmeztet. A fényképezésre kerülő ere-

deti mérete legfeljebb A/1 lehet. Kétféle kicsinyítés-beállítás lehetséges: 1:14,8 és 1:21. Az előbbi beállítás esetén A/2 méretűt ki teljesen a képmezőt. A/4 méretű dokumentumokból 4-8 db fényképezhető le egyszerre vagy egymás után készített felvételsorozat formájában, mert a fekete alap részletekben történő, egymásutáni felvételezést is lehetővé teszi. Az egyes felvételek közötti szünetben, amíg a gép az automatikus kidolgozást végzi, van idő a dokumentum cseréjére a gombnyomásra motorral emelhető és süllyeszthető tartón.

A kidolgozott felvételeket UNIPRINTER típusú gyorsmásoló készüléken /2.ábra/, a gépsor második darabján lehet többszűrőzni. A kár-

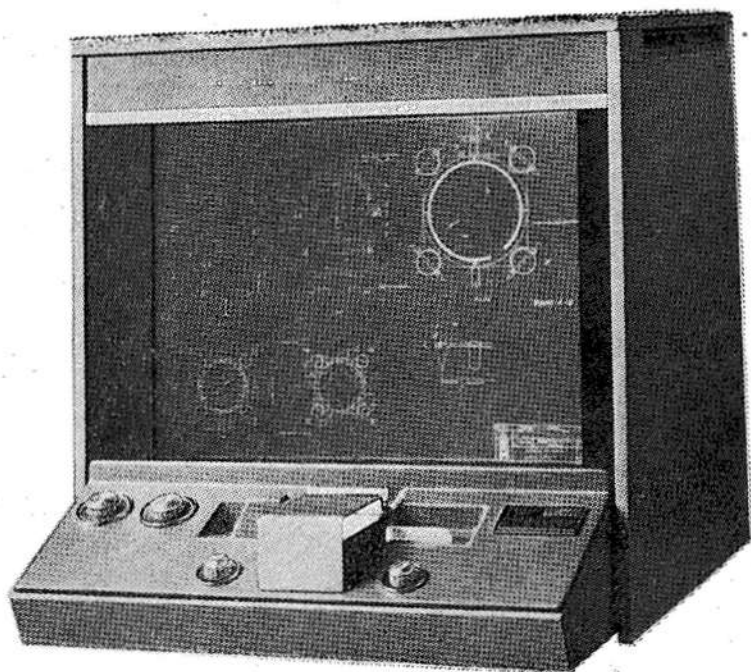

2. ábra

UNIPRINTER Filmsort-kártya
felvétel - többszűrőző készülék

tyára illesztett diazomásolatok szintén negatívak, így alkalmasak nagyítások készítésére és decentralizált felvételgyűjtemények létesítésére, ha az eredeti negatív felvételt központi gyűjteményben kíván-

ják megőrizni. A bemutatott FILMAC 200 típusú olvasó-másoló készülékkel /3. ábra/ a felvételeket A/2 méretre lehet kivetíteni és a készülékben elhelyezett speciális papírtekercre elektrokémiai eljárással nagyítani. Es a művelet is csak másodpercekig tart. A FILMAC 200 készülékkel nemcsak Filmsort kártyákat, hanem filmesikokat, síkfilmeket /125 x 200 mm-ig/ és tasakos egyes felvételeket egyaránt lehet olvasni és visszanagyítani. Tekercsfilmekhez a FILMAC 200 R változat használható.

3. ábra

FILMAC 200 olvasó-másoló készülék

Az említett mikrofilmező gépsoron kívül egy irodai gyorsmásoló készüléket és egy vetítógépet láthattunk a 3M kiállításon. A másoló-készülékkel transzparens másolatokat is lehet készíteni, amelyek a vetítógépen világos szobában is falra vetíthetők. A kivetített képmező mérete 25 x 25 cm.

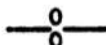
A FILMSORT 2000 felvevő-kidolgozó gép ára 7500, a FILMAC 200 olvasó-másoló készüléké 1690, az UNIPRINTER másoló-készüléké 1110 dol-

lár. A gépsor 3 fő darabja így összesen 10 300 dollárba kerül. A speciális vegyszerek és filmanyagok ára: 1 töltet előhívó 1,65 dollár; rögzítő 1,70 dollár; 500 felvételhez ablakos kártyába illesztett film 32,04 dollár; 1000 db ablakos kártya másolófilmmel 32,35 dollár; 1 tekercs 91 m hosszú nagyítópapír az olvasógéphez 39 dollár, a hosszávaló vegyszer töltetenként 2,30 dollár.

A 3M Company kiállításának sikere bizonyította az ilyen bemutatók hasznosságát. A gyorsan fejlődő és változó reprográfiai ipar termékeit csak prospektusok és szakirodalmi ismertetések útján nem lehet megismerni. Az eljárások lényegét, a készülékek használhatóságát, adott célra való alkalmasságát csak gyakorlati bemutatókon lehet kitapasztalni. A vállalatok és intézetek szívesebben vásárolnak meg olyan gépeket, amelyeket működés közben tanulmányozhattak, mint a leírásokból ismert berendezéseket. Nemcsak a felhasználók, hanem külkereskedelmi szakembereink számára is hasznos tájékoztatást jelenthet egy ilyen bemutató. Magyarországon a kereskedelmi iratok és a műszaki rajzok mikrofilmezése azután indult meg, hogy a budapesti nemzetközi vásárokon a külföldi kiállítók ilyen felszereléseket mutattak be és adtak el. A 3M Company most kiállított gépsora is rövid idő alatt gazdára talált. A helyszíni bemutatók tehát bizonyíthatóan jelentős lökést adnak a műszaki fejlesztéshez, korszerűsítéshez. A bemutató vállalat szakemberei segítséget nyújthatnak a berendezések munkabeállításához, a kezelőszemélyzet kiképzéséhez, segíthetnek a nyersanyagellátás és karbantartás kérdéseiben.

A kiállítást rendező vállalat sem fizet rá, mert állandó piacot teremthet: az országban már valahol használatba vett és bevált készülékekből szívesebben vásárolnak a mikrofilmezésre, dokumentációs másolásra újonnan berendezkedő vállalatok, intézmények. A gyártó vállalat a helyszínen megismerheti a vásárlók igényeit és problémáit.

Elismerés illeti e hasznos kiállítás szervezőit. Kíváncsok, hogy hasonló bemutatókra a dokumentáció gépesítése tárgyában a jövőben gyakrabban kerüljön sor.

TÓKES, L.: Exhibition of the 3M Company in Budapest

The Institute of Scientific and Technical Information of the Ministry of Metallurgy and Machine Industry organized an exhibition of the products of the Minnesota Mining and Manufacturing Company /3M Company/ in Budapest, September 23-28, 1968. The Company exhibited only a few selected samples of its products, but the reprographic devices on show - united in a line - represented one of the most up-to-date microfilm systems seen in the last years. The 3M microfilm system consists of processing microphotos of documents and drawings on aperture cards, by multiplying and reenlarging the microphotos by rapid copying process.

It were desirable that similar exhibitions showing mechanized processes of documentation should be organized more often in the future.

§§

ТЕКЕШ, Л.: Репрографическая выставка предприятия 3М в Будапеште

Институт Научной и Технической Информации Министерства Металлургии и Машиностроения организовал от 23 до 28 сентября 1968 г. в Доме Техники выставку фирмы "3М Minnesota Mining and Manufacturing Company". Фирма 3М выставила только некоторые из своих средств репрографии - образующие комплектный стан -, но эти средства представили одну из самых современных в последние годы информационных систем, базирующихся на микрофильмах. Сущность системы микрофильмирования 3М заключается в изготовлении микросъемок технических чертежей и документов на пленке, смонтированной в апертурные перфокарты и в размножении и увеличении съемок.

Желательно в будущем почаще устраивать подобные выставки в связи с механизацией информации.

-4Ж4-

TÓKÉS, L.: Reprographische Ausstellung der 3M Company in Budapest

Die Minnesota Mining and Manufacturing Company /3M Company/ veranstaltete 23-28. September 1968 in Budapest in der Organisation des Instituts für Technisch-Wissenschaftliche Information des Ministeriums für Hüttenwesen und Maschinenbau eine Ausstellung. Die Firma zeigte zwar nur einige ihrer Produkte, aber diese wenigen Apparate stellten - in der Form einer zusammenhängenden Maschinenreihe - eines der modernsten Mikrofilm-Dokumentationssysteme dar. Das Wesentliche des 3M-Mikrofilmsystems besteht darin, dass technische Zeichnungen und Dokumente auf Filme, welche in Karten mit Fenstern montiert sind, aufgenommen werden und die Vervielfältigung, sowie Rückvergrößerung der Mikroaufnahmen mittels Schnellkopierverfahren geschieht.

Es wäre äusserst wünschenswert, dass solche, mit der Mechanisierung der Dokumentation verbundenen Ausstellungen in der Zukunft öfters veranstaltet werden.
